

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ МАС» ІСПИТ

1. Поняття “маси” у філософії, соціології та соціальній психології.
2. Теорія “мас” Г. Лебона.
3. Внесок Г. Тарда у розвиток теорії мас.
4. Концептуальні інтерпретації “маси” (Г. Блумер, Х. Ортега-і-Гассет, Ф. Юнгер, Г. Зіммель, М. Вебер, Е. Ледерер, Х. Арендт та ін.).
5. З. Фрейд про масову свідомість.
6. Поняття про масову свідомість.
7. Змістовий підхід до трактування масової свідомості.
8. Структурний підхід до вивчення масової свідомості.
9. Масова поведінка як діяльнісний прояв масової свідомості.
10. Основні властивості масової свідомості.
11. Формування і функціонування масової свідомості.
12. Типології масової свідомості.
13. Основні види мас.
14. Загальні механізми стихійної поведінки.
15. Поняття про “циркулярну реакцію” як механізм стихійної поведінки.
16. Етапи циркулярної реакції.
17. Поняття “емоційного кружляння”.
18. Суб’єкти стихійної поведінки.
19. Поняття про натовп.
20. Типологія натовпу. Поняття про випадковий, експресивний, конвенційний, діючий натовпи.
21. Психологічні фактори існування натовпу.
22. Зібрана та незібрана публіка, її види.
23. Основні форми стихійної поведінки.
24. Поняття про масову паніку та умови її виникнення.
25. Способи впливу на панічну поведінку.
26. Масова агресія як форма стихійної поведінки, умови її виникнення.
27. Механізми впливу на агресивний натовп.
28. Зараження як механізм психології масової поведінки.
29. Навіювання як механізм масової поведінки.
30. Наслідування як механізм масової поведінки.
31. Взаємодія основних механізмів масової поведінки.
32. Історичні аспекти та контексти розвитку масових настроїв.
33. Наукові підходи до вивчення та пояснення масових настроїв.
34. Соціальне походження настроїв.
35. Змістовна “соціальність” настроїв.
36. “Соціальність” як властивість суб’єкта масових настроїв.
37. Природа масових політичних настроїв.
38. Масові настрої як сигнал.
39. Масові настрої як оцінка.
40. Масові настрої як установка.
41. Суб’єкт масових політичних настроїв.
42. Гетерогенність і ситуативність як основні характеристики суб’єкта масових політичних настроїв.
43. Формування масових політичних настроїв.
44. Об’єктивні та суб’єктивні фактори розвитку масових політичних настроїв.
45. Динамічні аспекти масових настроїв.
46. Цикли і рівні розвитку масових настроїв.
47. Функції масових політичних настроїв.
48. Механізми впливу на масові настрої.
49. Прогнозування масових настроїв.

50. Мода як соціальний феномен.
51. Соціально-психологічні механізми моди.
52. “Модність” як соціально-психологічна категорія. Фактори модності.
53. Мода як масове наслідування.
54. Конформізм як фактор модності.
55. Соціально-психологічні функції моди.
56. Основні елементи поширення моди.
57. “Модник” як людський тип, що забезпечує функціонування основних етапів поширення моди.
58. Визначення поняття «чутки» та їх різновиди.
59. Джерела та умови виникнення чуток.
60. Циркуляція чуток: згладжування, загострення, адаптація.
61. Превентивні і профілактичні заходи та активні контрзаходи як протидія чуткам.
62. Плітки як різновид чуток.
63. «Слух-менеджмент» як технологія впливу на масову свідомість.
64. Поняття про масові комунікації.
65. Соціальні функції масової комунікації за Б. Грушиним.
66. Стратегічні функції масової комунікації за Д. Ольшанським.
67. Модель системи масової комунікації за Г. Лассуеллем.
68. Поняття про засоби масової комунікації.
69. Зворотний зв'язок джерела інформації з аудиторією як показник ефективності масової комунікації.
70. Ефекти масової комунікації.
71. Масові функції реклами.
72. Психологічні механізми рекламного впливу.
73. Навіювання в рекламі та його види.
74. Зараження в рекламі.
75. Наслідування як результат рекламного впливу.
76. Політична реклама як вид комерційної реклами.
77. PR як політична реклама.
78. Поняття про масові рухи та їх основні характеристики.
79. Джерела виникнення масових рухів.
80. Мотиви участі у масових рухах: емоційно-афективна мотивація, ціннісно-раціональна мотивація, традиційні цілі.
81. Умови і етапи розвитку масових рухів.
82. Револьюційні рухи.
83. Реформаторські рухи.
84. Експресивні рухи.
85. Політичні партії і рухи. Масові партії.

Додаткові запитання

Психофізіологічний підхід у вивченні масових настроїв (Т. Ціген, В. Осіпова, П. Вікторов, О. Чижевський).

Соціально-психологічний підхід в аналізі масових настроїв Б. Паригіна.

Настрої з позицій теорії діяльності (О. Леонтьєв, Б. Додонов, А. Горячова, М. Макаров, Б. Поршньов).

Внесок Г. Лебона, Г. Тарда, З. Фрейда, У. Макдугалла, Ш. Сігеле у вивчення механізмів масової психології.

Етика і технологія відносин із засобами масової інформації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Блэк С. Public Relations. Что это такое?. — М.: Политиздат, 1990.
2. Бэрон Р., Ричардсон Д. Агрессия. — СПб.: Питер, 1998.

3. *Зимбардо Ф., Ляйне М.* Социальное влияние. — СПб.: Питер, 2001.
4. *Карпухин О., Макаревич Э.* Формирование масс. Природа общественных связей и технологии “паблик рилейшнз”: Опыт историко-социологических исследований. — Калининград: ФГУИПП, 2001.
5. *Леонтьев О. Н.* Деятельность. Сознание. Личность. — М.: Политиздат, 1975.
6. *Московичи С.* Машина, творящая богов: Пер. с фр. — М.: Центр психологии и психотерапии, 1998.
7. *Ольшанский Д. В.* Массовые настроения в политике. — М.: Прин-Ди, 1995.
8. *Ольшанский Д. В.* Массовые настроения переходного времени // Вопросы философии. — 1992. — № 4.
9. *Ольшанский Д. В.* Психология масс. — СПб.: Питер, 2001.
10. *Орлова Л.* Азбука моды. — М.: Просвещение, 1988.
11. *Ортега-и-Гассет Х.* Восстание масс // Вопросы философии. — 1989. — № 3; 4.
12. *Парыгин Б. Д.* Общественное настроение, его природа и динамика // Проблемы общественной психологии. — М.: Мысль, 1965.
13. *Парыгин Б. Д.* Общественное настроение. — М.: Мысль, 1966.
14. *Поршнев Б. Ф.* Социальная психология и история. — М.: Наука, 1966.
15. *Психология масс: Хрестоматия / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский.* — Самара: БАХРАХ-М, 2001.
16. *Тернер Дж.* Социальное влияние. — СПб.: Питер, 2003.
17. *Тейлор Ш., Пипло Л., Сирс Д.* Социальная психология. — 10-е изд. — СПб.: Питер, 2004.
18. *Чалдини Р.* Психология влияния. — СПб.: Питер, 2003.

Додаткова

- Бехтерев В. М.* Роль внушения в общественной жизни. — СПб., 1898.
- Изард К.* Психология эмоций. — СПб.: Питер, 1999.
- Лабрюйер Ж. де.* Характеры или нравы нынешнего века. — М.; Л.: Академия, 1964.
- Лебон Г.* Психология народов и масс. — СПб., 1896.
- Психология человеческой агрессивности: Хрестоматия / Сост. К. В. Сельченко.* — Минск: Харвест; М.: АСТ, 2001.
- Фрейд З.* “Я” и “Оно”. — Тбилиси, 1991.